

**Analýza mediální prezentace kandidátů na
prezidenta ČR v televizním zpravodajství**

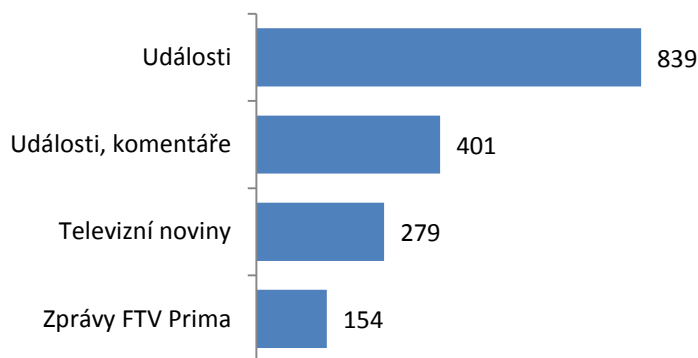
**7. listopadu 2012
– 25. ledna 2013**

Analýza mediální prezentace kandidátů na prezidenta ČR v televizním zpravodajství

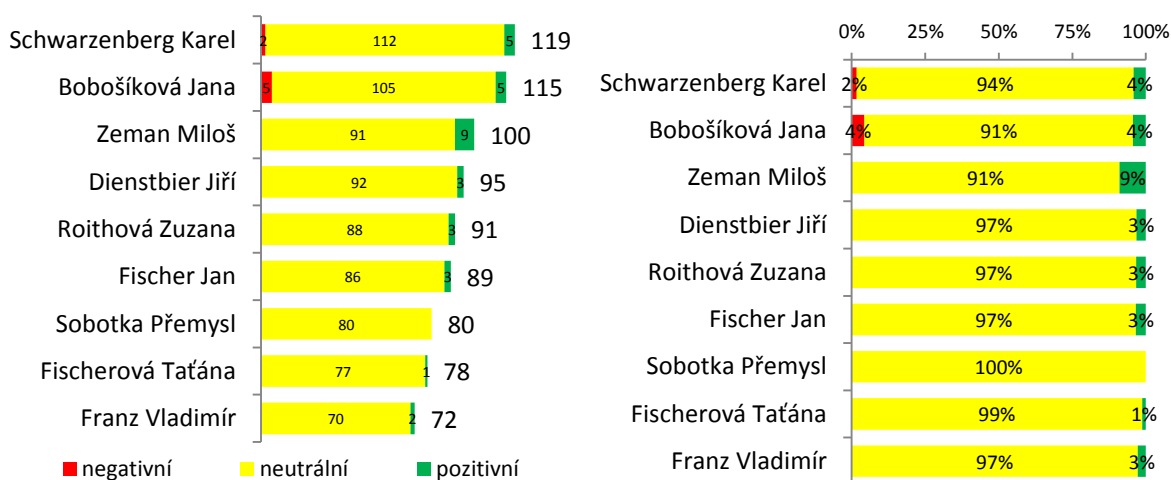
Předmětem této analýzy je zpracování kvantitativních dat mediální prezentace kandidátů na prezidenta ČR za období od 7. listopadu 2012 do 26. ledna 2013 (ukončení druhého kola prezidentské volby). Sledovány proto byly veškeré zmínky o prezidentských kandidátech a citace prezidentských kandidátů ve zpravodajských pořadech České televize (Události, Události, komentáře, 168 hodin), Televize Nova (Televizní noviny) a Prima FTV (Zprávy FTV Prima).

Události České televize věnovaly přímé volbě prezidenta a samotným kandidátům nebývale široký prostor (*volba prezidenta* byla vůbec nejčastěji prezentovaným hlavním tématem reportáží Události v celém roce 2012). V hlavní relaci ČT tak o samotných kandidátech zaznělo před prvním kolem volby třikrát více informací než v konkurenční komerční relaci Televizní noviny TV Nova a více než pětikrát více výpovědí než ve Zprávách FTV Prima.

Graf 1: Intenzita prezentace prezidentských kandidátů v televizním zpravodajství (počet výpovědí, 7. 11. 2012 – 11. 1. 2013)

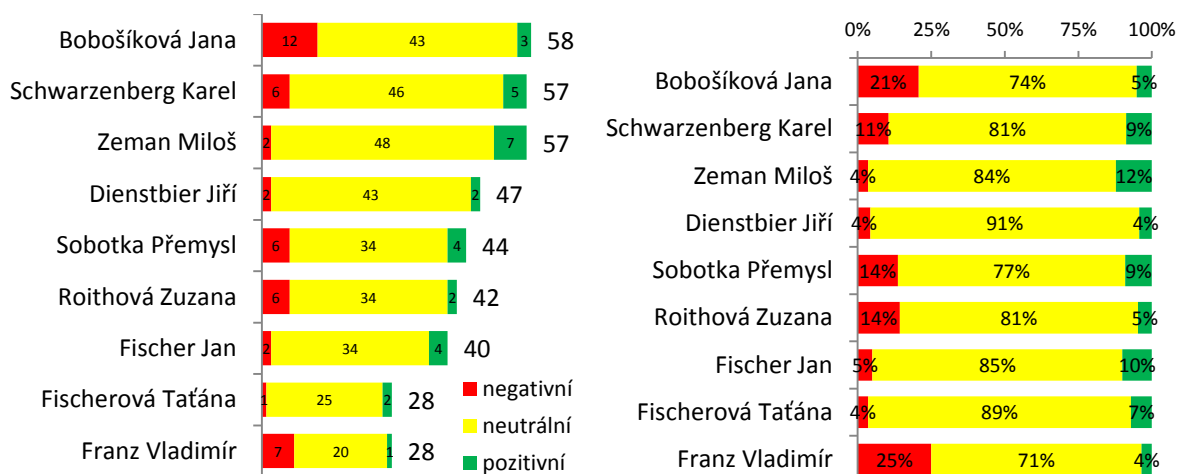

Grafy 2, 3: Intenzita a kontext prezentace prezidentských kandidátů v UDÁLOSTECH (počet výpovědí, 7. 11. 2012 – 11. 1. 2013)

Předvolební průzkumy v prvním kole přímé volby favorizovaly Miloše Zemana a Jana Fischera. Druhou nejčastěji zmiňovanou kandidátkou v Událostech a dokonce nejčastěji prezentovanou kandidátkou v Událostech, komentářích i Zprávách FTV Prima byla ovšem Jana Bobošíková. Ta byla totiž nejdříve ze souboje o post hlavy státu vyřazena, později se ovšem po rozhodnutí Nejvyššího správního soudu mohla o prezidentský úřad ucházet.

Grafy 4, 5: Intenzita a kontext prezentace prezidentských kandidátů v UDÁLOSTECH, KOMENTÁŘÍCH (počet výpovědí, 7. 11. 2012 – 11. 1. 2013)

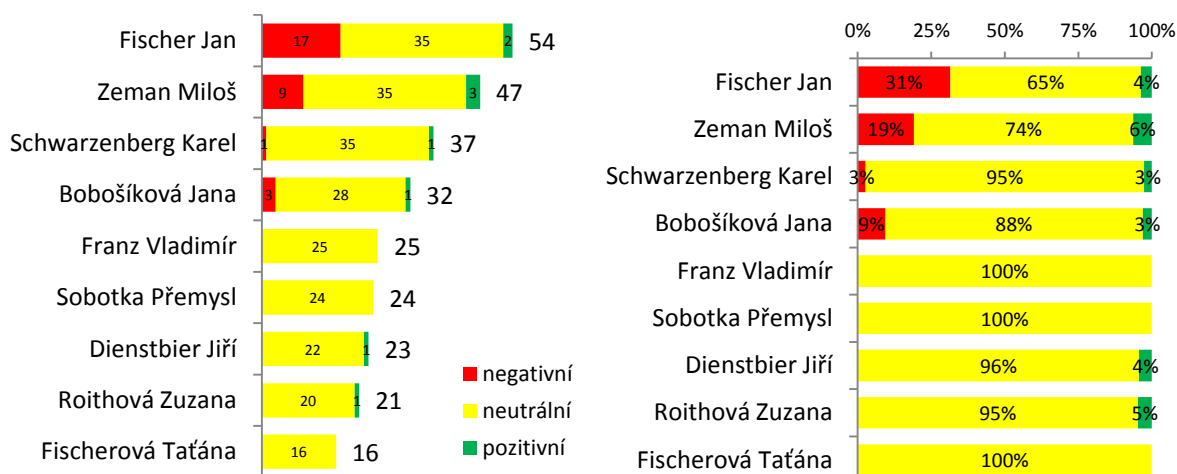

Jak ukázaly grafy 2, 3, 4 a 5, zpravodajství České televize se v období před prvním kolem přímé volby mohlo jevit jako poněkud jednotvárné, co se kontextu prezentace politiků týče. Ve skutečnosti převaha neutrality v medializaci politické agendy navazovala na dlouhodobě platný trend popsany výše v kapitole IV. *Politika* v tomto dokumentu. I tam jsme konstatovali, že Události přinášely intenzivní množství politických informací prezentovaných téměř výhradně neutrálně. Zároveň dlouhodobě platilo, že kontextem pestřejší byly svým formátem specifické Události, komentáře.

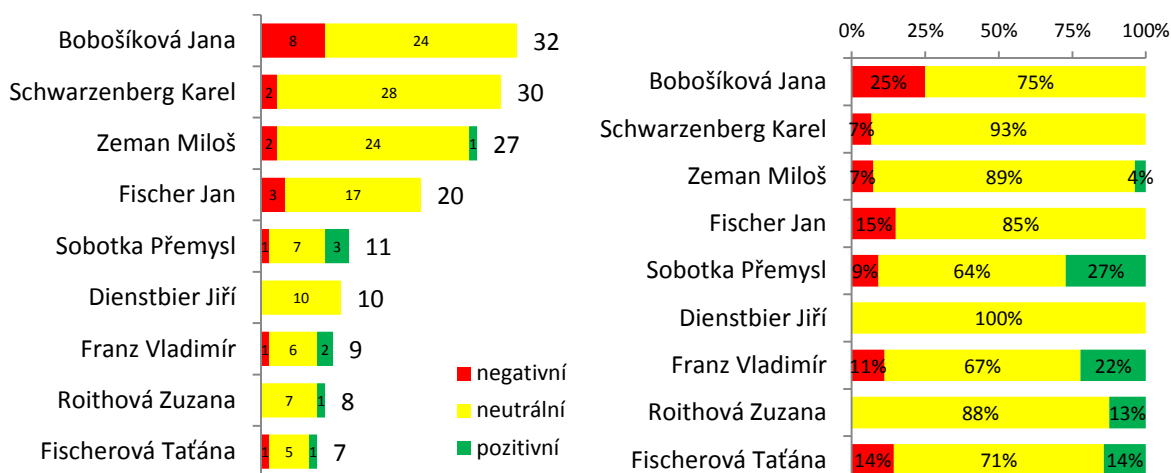
Během sledovaného období přinesly Události divákům medailonky všech původně jedenácti kandidátů (z „boje o Hrad“ byly pro nedostatečnou podporu občanů a formální nedostatky v podpisových arších vyřazeni Tomio Okamura a Vladimír Dlouhý) i rozhovory moderátora Jakuba Železného s nimi. Je nutné říci, že příznivého hodnocení se v televizním zpravodajství dostává politikům jen opravdu výjimečně. Přímá volba byla ovšem výjimkou, protože zveřejňování volebních preferencí i již zmíněné „dny s kandidáty“ jednotky výpovědí v pozitivním kontextu přinášely (jejich autory byli ve většině případů samotní kandidáti).

Jak jsme naznačili v předchozích odstavcích, kritičtější byly k prezidentským kandidátům Události, komentáře. V případě komentované relace je vyšší míra negativity i positivity umožněna dramaturgií relace, konkrétně její „komentářovou“ částí.

Grafy 6, 7: Intenzita a kontext prezentace prezidentských kandidátů v TELEVIZNÍCH NOVINÁCH (počet výpovědí, 7. 11. 2012 – 11. 1. 2013)

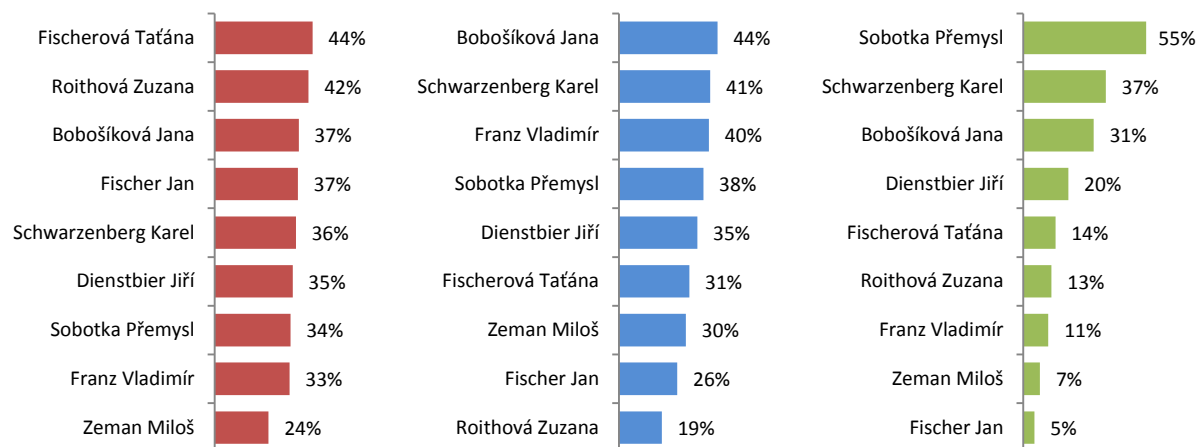

Grafy 8, 9: Intenzita a kontext prezentace prezidentských kandidátů ve ZPRÁVÁCH FTV PRIMA (počet výpovědí, 7. 11. 2012 – 11. 1. 2013)

Nejméně příznivě medializovaným adeptem na post hlavy státu byl Jan Fischer. Jeho komunistickou minulost nejčastěji kritizovali novináři a oslovení mluvčí v Televizních novinách TV Nova (viz grafy 6 a 7), kde dosahovala relativní míra negativity v prezentaci Jana Fischera k jedné třetině (Jan Fischer byl později v Televizních novinách v červenci roku 2013 nejčastěji prezentovaným politikem, když ve statistice předstihl i jinak výjimečně často prezentovaného Miloše Zemana; i tehdy tvořil podíl negativity vůči politikovi třetinu ze 143 vyslovených výpovědí, když reportéři a reportérky komerční relace podrobili nově jmenovaného ministra financí Rusnokovy vlády tvrdé kritice kvůli dluhu z prezidentské kampaně; po jmenování Jana Fischera do funkce byl dluh během jediného dne smazán, čímž vyvstaly pochybnosti o transparentnosti ministra transparentního účtu).

Grafy 10, 11, 12: Podíl vlastních výroků v UDÁLOSTECH, TELEVIZNÍCH NOVINÁCH a ve ZPRÁVÁCH FTV PRIMA (počet výpovědí, 7. 11. 2012 – 11. 1. 2013)

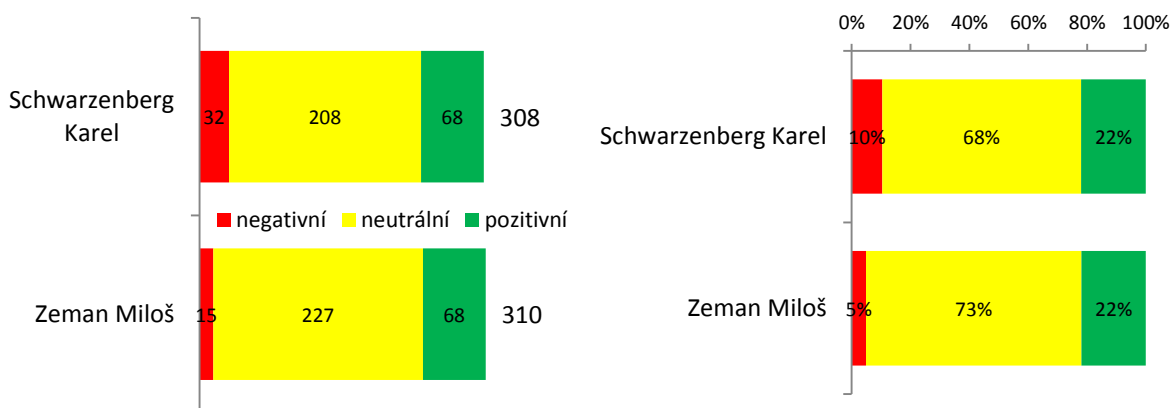

Pozn.: výsledná hodnota je procentuální podíl vlastních výroků na celkovém prostoru, který politik v daném zpravodajském pořadu zaujal. 100 % je tedy součtem výroků konkrétního politika a vyjádření všech dalších osob (včetně reportérů) o politikovi samotném.

Události České televize věnovaly před prvním kolem přímé volby všem devíti kandidátům poměrně vyrovnaný zpravodajský prostor (viz graf 2). Zvolené formy medailonků a interview s kandidáty také všem uchazečům o post hlavy státu dovolily podílet se na prezentaci vlastní osoby zhruba ve 40 procentech výroků. Znamenalo to, že například Zuzana Roithová pronesla o sobě samé vždy dvě zmínky z pěti, zbylé tři vyslovili novináři ČT nebo jiní oslovení občané a politici.

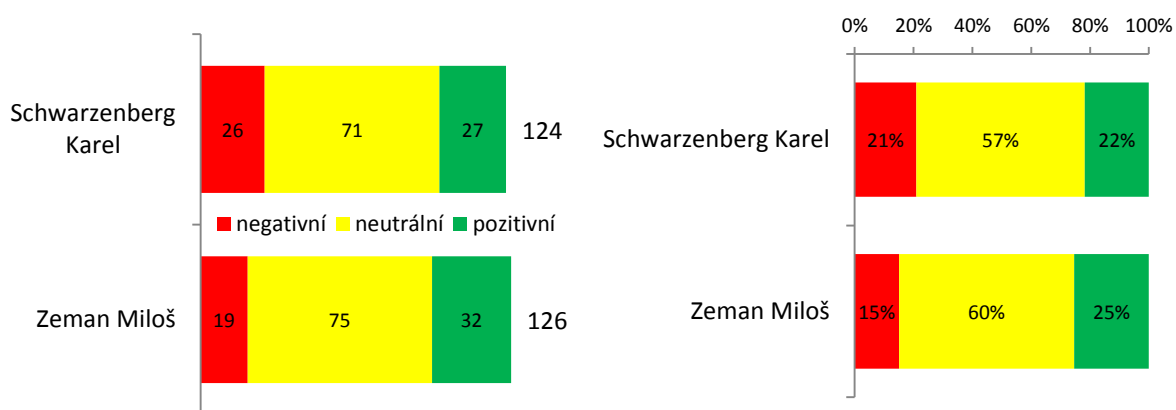
Značně nevyrovnaných hodnot podílu vlastních výroků dosahovali kandidáti ve Zprávách FTV Prima. Miloš Zeman a Jan Fischer se v komerční relaci ke své kandidatuře téměř nevyjadřovali. Zeman na svou adresu pronesl dvě výpovědi, Fischer se hájil dokonce pouze jedinkrát. Autory zbylých pětadvaceti výpovědí v případě Zemana a devatenácti výpovědí v případě Fischera byli především reportéři a moderátoři relace.

Grafy 13, 14: Intenzita a kontext prezentace finalistů přímé volby prezidenta v UDÁLOSTECH (počet výpovědí, 12. 1. 2013 – 25. 1. 2013)

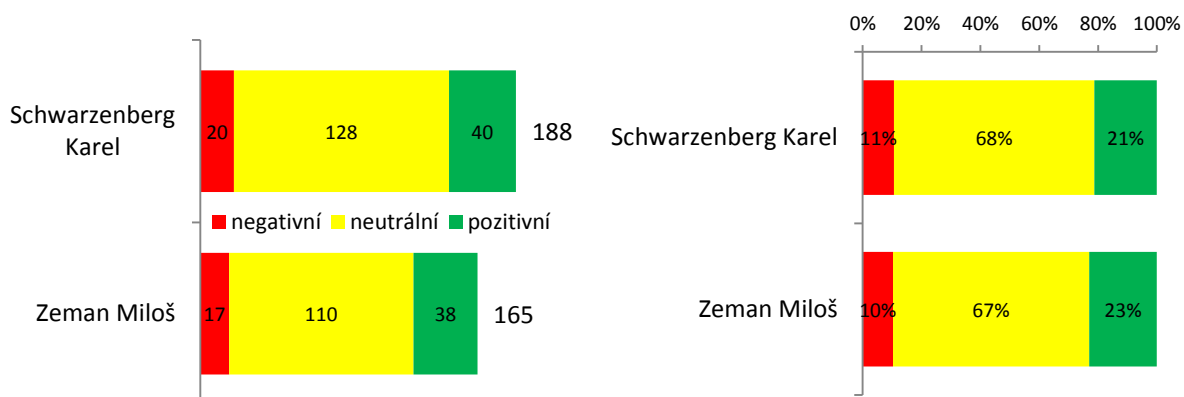

Kontext medializace finalistů přímé volby napříč analyzovanými relacemi mohl napovídat, že Miloš Zeman byl podle novinářů jejím mírným favoritem. Ukazuje na to relativní i absolutní nižší míra negativity vyslovená o Zemanovi, vítězi prvního kola volby. V Událostech a stejně tak i v Událostech, komentářích byla intenzita prezentace obou kandidátů zcela vyrovnaná. Vyšší míra negativní medializace Karla Schwarzenberga se nijak nevymykala nálezů u ostatních relací a souvisela právě především s výsledkem prvního kola přímé volby.

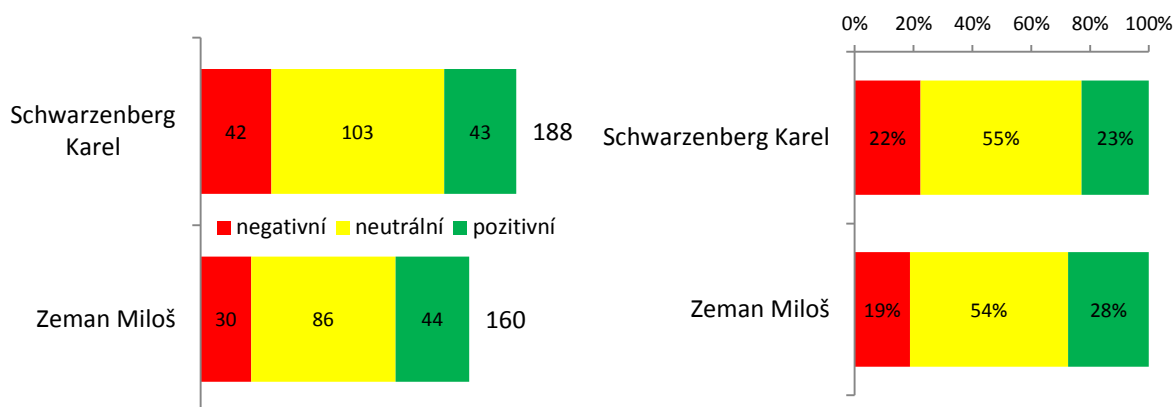
Grafy 15, 16: Intenzita a kontext prezentace finalistů přímé volby prezidenta v UDÁLOSTECH, KOMENTÁŘÍCH (počet výpovědí, 12. 1. 2013 – 25. 1. 2013)

Grafy 17, 18: Intenzita a kontext prezentace finalistů přímé volby prezidenta v TELEVIZNÍCH NOVINÁCH (počet výpovědí, 12. 1. 2013 – 25. 1. 2013)

Grafy 19, 20: Intenzita a kontext prezentace finalistů přímé volby prezidenta ve ZPRÁVÁCH FTV PRIMA (počet výpovědí, 12. 1. 2013 – 25. 1. 2013)

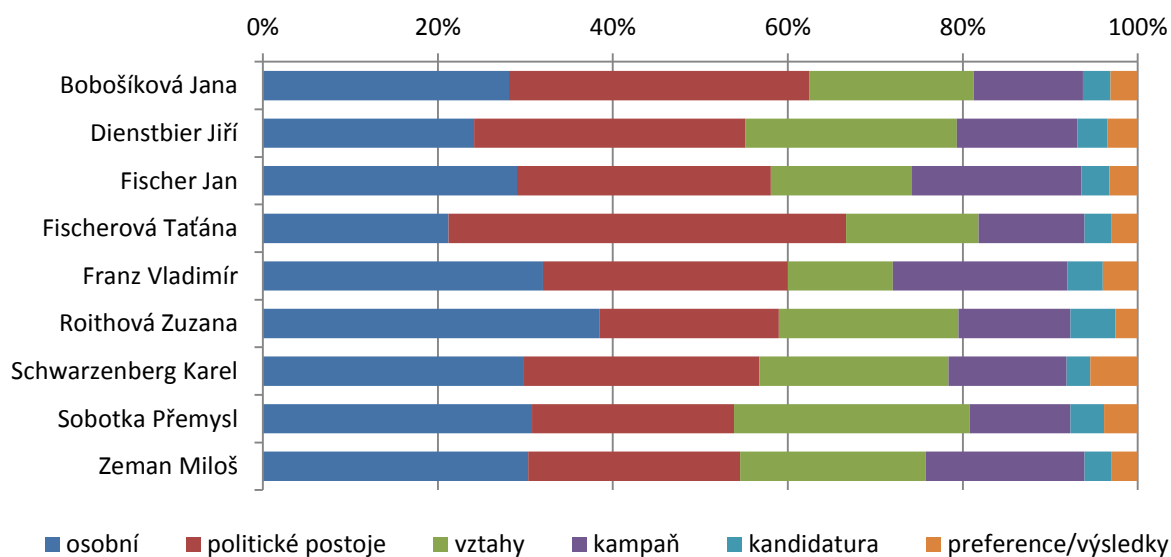

Negativitu spojenou s prezentací Karla Schwarzenberga v komerčních zpravodajských relacích vyvolalo mimo jiné prohlášení Václava Klause o možné emigraci v případě Schwarzenbergova zvolení, kandidátův pěvecký výkon po vyhlášení výsledků prvního kola i zveřejnění nekorektního a lživého inzerátu v deníku Blesk. Zemana naopak podpořila sociální demokracie a také vypadnuvší kandidáti Jan Fischer a Vladimír Franz. TV Nova sice šetřila kritikou vůči osobě Miloše Zemana, nebrala si ovšem servítky proti členům jeho volebního týmu, když Ladislav Hruška v několika reportážích (až příliš) podrobně informoval diváky o tom, že v Zemanově volebním štábu přišel o svůj kabát.

Typy tematizací informací o politicích:

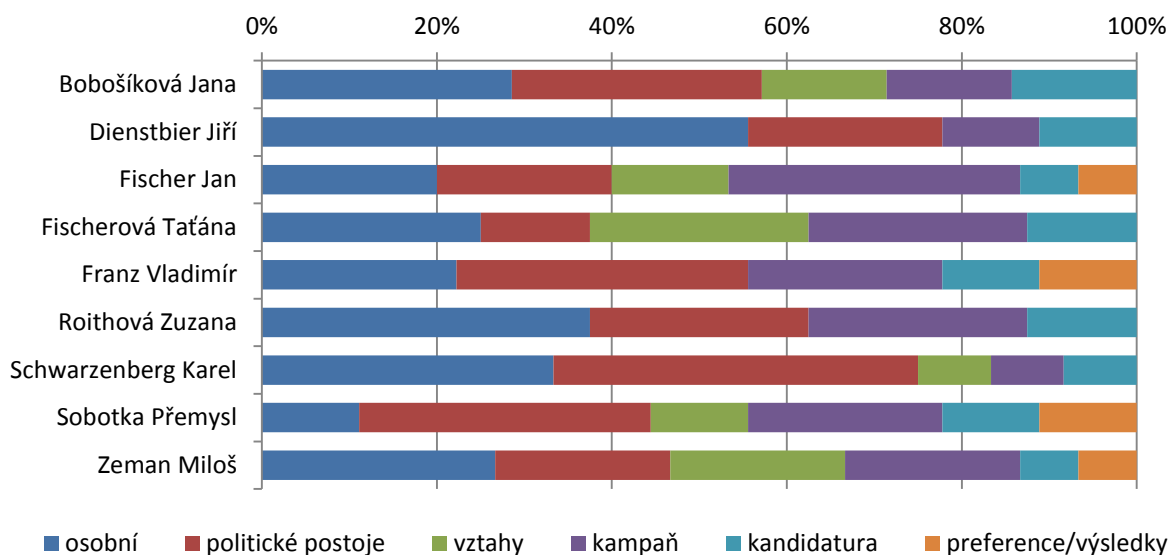
osobní - veškeré informace týkající se pracovních či osobnostních charakteristik kandidáta; **politické postoje** - veškeré informace týkající se názorů kandidáta na řešení konkrétních politik; **vztahy** - informace o vztazích kandidáta k vlastní politické straně, ostatním stranám, či veřejným institucím; **kampaň** - informace o řízení a aktivitách a vystupování v kampani; **kandidatura** - informace o kandidatuře na funkci prezidenta; **preferenze/výsledky** - informace o preferencích nebo volebních výsledcích.

Graf 21: Tematizace kandidátů přímé volby prezidenta v UDÁLOSTECH (počet výpovědí, 7. 11. 2012 – 11. 1. 2013)

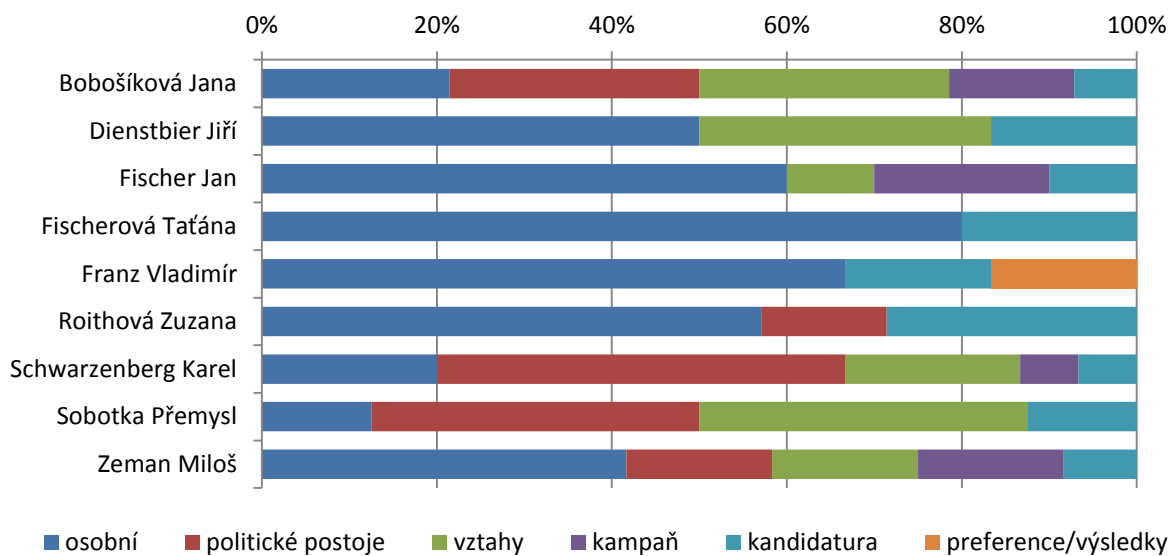

Informace o kandidátech nabízené v Událostech byly vyrovnaně rozloženy mezi sledované kategorie tematizace. Jinak tomu bylo ve zpravodajství komerčních televizních relací. Zvláště Zprávy FTV Prima se orientovaly na seznamování diváků s osobními charakteristikami a vlastnostmi kandidátů přímé volby.

Graf 22: Tematizace kandidátů přímé volby prezidenta v TELEVIZNÍCH NOVINÁCH (počet výpovědí, 7. 11. 2012 – 11. 1. 2013)

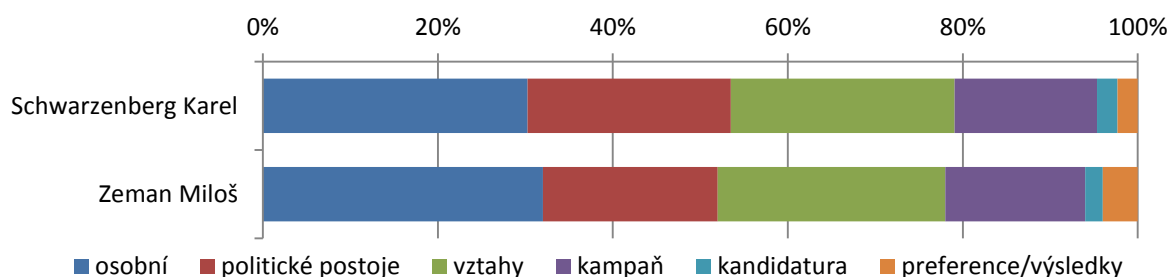

Graf 23: Tematizace kandidátů přímé volby prezidenta ve ZPRÁVÁCH FTV PRIMA (počet výpovědí, 7. 11. 2012 – 11. 1. 2013)

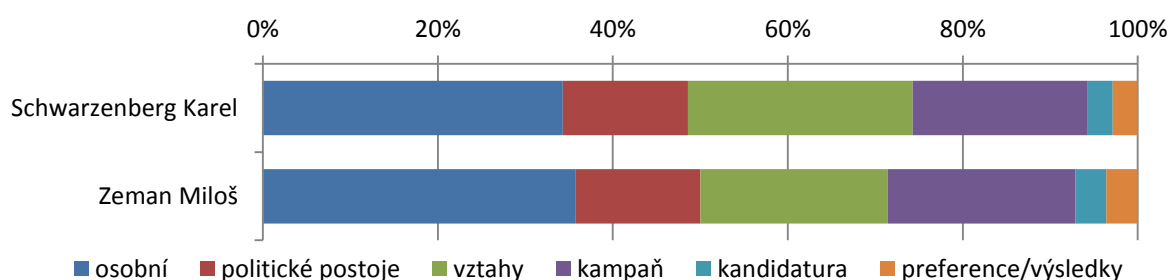

Obě komerční relace poměrně častěji hovořily o volebních preferencích Vladimíra Franze (v absolutních hodnotách se ovšem tyto informace objevovaly pouze v jedné výpovědi v každé relaci, neboť o Francovi zaznělo v Televizních novinách 25 a ve Zprávách FTV Prima pouze 9 zmínek – viz grafy 6 a 8). Prezentace finalistů volby mezi oběma jejími koly již byla ve všech televizních relacích tematicky rozvrstvená téměř shodně.

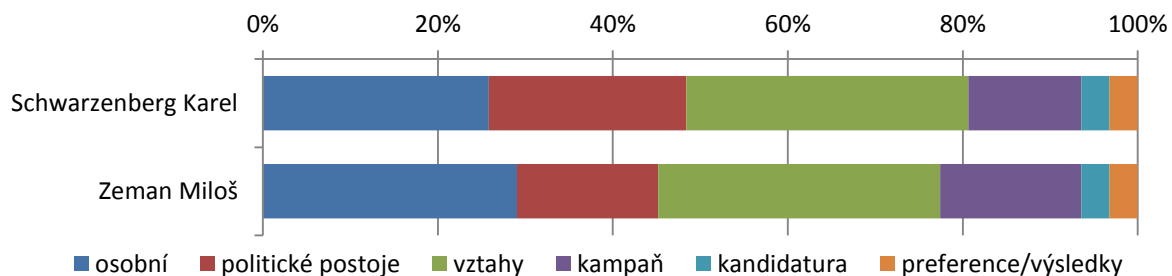
Graf 24: Tematizace kandidátů přímé volby prezidenta v UDÁLOSTECH (počet výpovědí, 12. 1. 2013 – 25. 1. 2013)

Graf 25: Tematizace kandidátů přímé volby prezidenta v TELEVIZNÍCH NOVINÁCH (počet výpovědí, 12. 1. 2013 – 25. 1. 2013)

Graf 26: Tematizace kandidátů přímé volby prezidenta ve ZPRÁVÁCH FTV PRIMA (počet výpovědí, 12. 1. 2013 – 25. 1. 2013)

V lednu 2014 zpracoval Media Tenor, spol. s r.o.

hotline@mediatenor.cz | <http://www.mediatenor.cz/> | tel./fax +420 596 126 126
Nádražní 923/118, 702 00 Ostrava, Česká republika

Tento dokument obsahuje všechna podstatná zjištění výzkumu. Pokud však některou informaci postrádáte, připravíme vám ji na požádání. Budeme rádi za jakékoliv další náměty.